

Asia: VN/15881/2025

Luonnos valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista ja sen SOVA-lain mukainen ympäristöselostus

Lausunnonantajan lausunto

1. Palaute valtioneuvoston päätösluonnoksesta

Voitte kirjoittaa palautteenne alla olevaan tekstikenttään.

Eolus kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista ja sen SOVA-lain mukaisesta ympäristöselostuksesta. Eolus on yksi pohjoismaiden johtavia uusiutuvan energian hankekehittäjiä. Kehitämme maatuulivoimaa, aurinkovoimaa, akkuvarastoja usealla markkinalla sekä merituulivoimaa Navakan (Selkämeri Itä) ja Wellamon (ei ole ehdotetuilla alueilla) hankkeina.

Ehdotetuista neljästä alueesta on tehty alustavat arviot perustuen mallinnuksiin yleisistä tietolähteistä. Selvitykset eivät kuitenkaan ole riittäviä, jotta alueiden valinta ja rajausta olisi tarkoituksenmukaista ja alueiden hyödyntäminen merituulivoimaan olisi riittävästi tutkittu.

Alueet ovat mielestämme liian pieniä siihen nähden, että alueiden osalta ei ole tehty tai ehdotuksien perustana ole käytetty hanketoimijoiden tekemiä tarkempia tutkimuksia esimerkiksi vedensyvyydestä, merenpohjan rakennettavuudesta tai luontoarvoista. Ehdotettujen alueiden sisällä on suuria alueita, joihin voimaloiden rakentaminen ei ole edellä mainittujen syiden takia kannattavaa tai mahdollista.

Ehdotamme, että merituulivoima-alueiden pinta-alat olisivat vähintään 300 km² ja niiden rajauksissa otettaisiin huomioon laajemmin saatavilla olevaa julkista tietoa sekä kerättäisiin tietoa hankekehittäjiltä rakennettavuudesta.

Tarkempien tutkimusten ja selvityksien myötä todellinen rakennettava alue tulee huomattavasti pienenemään, jolloin esitetyn tehokkuusvaatimuksen (5 MW per km²) saavuttaminen voi osoittautua mahdottomaksi ehdotettujen hankealueiden pienten kokojen vuoksi. Lisäksi 5 MW per km² ehto on ristiriidassa 1,3 GW:in Fingridin määrittelemän maksimitehon kanssa, sillä Perämeri Etelä -alueen osalta merituulipuiston tehon tulisi olla 1,42 GW, jotta 5 MW per km² ehto täyttyy.

Käytetty syvyysaineisto antaa virheellisen kuvan alueista. Selkämeren alueiden syvyys SOVA:n mukaan on noin 50 metriä. Teettämiemme tutkimuksien syvyys on merkittävältä osin yli 60 metriä. Virheellinen lähtöaineisto johtaa virheellisiin johtopäätöksiin alueen käytettävyydestä.

Lisäksi toteamme, että arviointisuunnitelmassa mainittu 35 vuoden käyttöoikeus on liian lyhyt, kun pelkästään voimaloiden käyttöikä voi olla nykyään tätäkin pidempi. Käyttöoikeus ei täten myöskään ota huomioon teknologista kehitystä, joka voi kasvattaa voimaloiden käyttöikää tulevaisuudessa. Käyttöoikeuden pituutta olisi syytä tarkastella uudelleen ja lisätä mahdollisuus käyttöajan pidentämiseen voimassa olevan käyttöoikeuden lähestyessä päätöstään.

Yleisesti koemme, että SOVA on laadittu riittämättömällä ja etenkin syvyysaineistojen osalta virheellisillä lähtötiedoilla, eikä siksi tulisi toimia perustana aluevalintaa, käyttöikää ja tehokkuusvaatimuksia koskeville ehdotuksille. Lisäksi peräänkuulutamme tarvetta tarkastella ja vertailla alueiden teknistaloudellista kannattavuutta.

2. Palaute ympäristöselostuksesta

2.1. Mitä haluatte lausua ympäristöarvioinnin toteuttamisesta ja arvioinnin tuloksina olevista vaikutuksista (ympäristöselostuksen luvut 1–5 ja 7)?

Yleisesti ympäristöarvioinnissa ei ole käytetty saatavilla olevaa tarkimpia tutkimuksia, jotka ovat julkisia. Saatavilla on joistain alueista YVA-aineistoja, sekä arvioinnissa voisi hyödyntää tutkimuksia tehneiden hankekehittäjien tietämystä haastatteluiden muodossa.

Erityisesti haluamme huomauttaa, että kappaleissa 5.1–5.3 on mainittu Selkämeren alueiden syvyyden olevan maksimissaan 60 m ja pääosin alle 60 m. Todellisuudessa syvyys on teettämiemme tutkimuksien mukaan paikoittain huomattavasti suurempi ja merkittävät osat alueista ovat yli 60 m syviä. Peräänkuulutamme edelleen, ettei riittämätön ja puutteellinen tieto tulisi olla pohjana alueiden rajaamiselle ja ehtojen määrittämiselle.

2.2. Mitä haluatte lausua ehdotuksista ympäristövaikutusten lieventämiseksi tai vaikutusten seuraamiseksi ja hallitsemiseksi (ympäristöselostuksen luvut 6 ja 8)?

-

3. Muu palaute

Voitte kirjoittaa palautteenne alla olevaan tekstikenttään.

-

Savolainen Pentti
Eolus Finland Oy - Pentti Savolainen, vt.Maajohtaja

